

## USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **Y. E. M.**, zastoupený Mgr. Umarem Switatem, advokátem se sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 2025, č. j. OAM- 1547/BE-VL17-K01-2023, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 2. 7. 2025, č. j. 28 Az 2/2025-42,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

### O d ů v o d n ě n í :

#### I. Vymezení věci

[1] Ve věci jde o soudní přezkum rozhodnutí, kterým byla zamítnuta žádost cizince o udělení mezinárodní ochrany v některé z jejích forem podle § 12, § 13, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, nebo národního humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, ve znění účinném do 30. 9. 2025. Posouzení přijatelnosti kasační stížnosti zahrnuje závěr o přezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, jakož i úvahy vztahující se k požadavku, aby důvody kasační stížnosti byly dostatečně konkretizovány.

[2] Stěžovatel je státním příslušníkem Konžské republiky. Několik dnů po příjezdu do České republiky jej Policie České republiky dne 3. 11. 2023 zajistila za účelem správního vyhoštění a umístila v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová. Dne 9. 11. 2023 požádal stěžovatel v tomto zařízení o mezinárodní ochranu, načež bylo rozhodnuto o jeho zajištění podle zákona o azylu. Žalovaný s odkazem na lékařskou zprávu považoval stěžovatele za osobu starší 18 let. Po přemístění do Zařízení pro zajištění cizinců Balková s ním uskutečnil dne 8. 1. 2024 pohovor k žádosti o mezinárodní ochranu. Konal se za přítomnosti tlumočníka, nikoli však právního zástupce stěžovatele, který se jej navzdory včasnému vyrozumění nezúčastnil. S konáním pohovoru bez přítomnosti zástupce stěžovatel souhlasil.

[3] Na základě nových skutečností byl žalovaný dne 12. 1. 2024 shledán zranitelnou osobou podle § 2 odst. 1 písm. h) zákona o azylu, tedy nezletilou osobou bez doprovodu. Tím pominul důvod zajištění a stěžovatel byl předán orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Následně byl na základě usnesení Okresního soudu Plzeň-sever předán do péče Výchovného ústavu a střediska výchovné péče, Pšov. Od 9. 5. 2024 pobýval v diagnostickém ústavu, z něhož odešel poté, co v červnu 2024 nabyl zletilosti.

[4] Dne 25. 7. 2024 provedl žalovaný se stěžovatelem doplňující pohovor. Ani tentokrát se jej neúčastnil jeho právní zástupce, ačkoli byl o konání včas vyrozuměn. Stěžovatel nicméně opět souhlasil, aby byl pohovor uskutečněn bez jeho přítomnosti. V průběhu pohovoru stěžovatel vysvětloval rozpory, které vyplynuly z jeho předešlé výpovědi (nepravdivá tvrzení týkající se jeho otce, rozpory ohledně místa bydliště). Ty měly být podle stěžovatele způsobeny tím, že byl v zařízení traumatizován, měl bolesti hlavy a sebevražedné myšlenky. Dále uvedl, že byl v zemi původu napaden a pronásledován ozbrojenými skupinami rebelů (tzv. Ninji) a poukazoval na náboženskou perzekuci.

[5] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím žádost stěžovatele o mezinárodní ochranu zamítl. Tvrzení stěžovatele, že v Konžské republice pobýval v regionu zvaném Pool ovládaném rebely, bylo zpochybněno předloženým potvrzením o studiu, podle něhož žil v hlavním městě Brazaville. Rovněž jeho sdělení o situaci v uvedeném regionu se lišilo od informací, které žalovaný získal ze shromážděných zpráv. Výpověď stěžovatele byla značně rozporná i ohledně jím tvrzených potíží ve vlasti. I kdyby žalovaný vzal v potaz tvrzení stěžovatele, že byl při prvním pohovoru traumatizován následkem pobytu v zařízení pro zajištění cizinců, míra rozporů v jeho výpovědích neumožnila jeho vysvětlení přijmout. Vnitřně rozporná byla i jeho výpověď ze dne 25. 7. 2025. Tyto rozpory zpochybňují pravdivost tvrzení stěžovatele jako celku. Žalovaný upozornil také na to, že v zemi původu je možné a obvyklé vnitřní přesídlení. Nebylo zjištěno, že by tam byl stěžovatel pronásledován, nebo že by se měl pronásledování obávat, ani že by mu v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy. Nebyly zjištěny ani důvody pro udělení národního humanitárního azylu.

[6] Krajský soud v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) napadeným rozsudkem zamítl žalobu stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného. Přisvědčil žalovanému, že tvrzení stěžovatele o útocích rebelů (tzv. Ninjů) z důvodu krevní msty a náboženství nebyla podložena důvěryhodnými důkazy. Žalovaný se podle krajského soudu vypořádal s rozpory ve výpovědích stěžovatele. Jeho rozhodnutí navíc nebylo založeno pouze na nevěrohodnosti stěžovatele, ale na komplexním posouzení informací o zemi původu. Stěžovatel měl opakovaně možnost se k věci vyjádřit a jeho tvrzení byla žalovaným zohledněna. Rozhodnutí žalovaného bylo vydáno na základě dostatečně zjištěného stavu věci a bylo řádně odůvodněno.

## II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[7] Stěžovatel podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), navrhl jej zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Přijatelnost kasační stížnosti spatřuje v zásadním precedenčním významu otázek procesní ochrany nezletilého při zajištění,

pokračování

posuzování věrohodnosti výpovědi v kontextu trauma a použití čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) na případy neformálních ozbrojených skupin.

[8] Žalovaný i krajský soud měli v rozporu s čl. 3 Úmluvy ignorovat skutečnost, že po návratu do Konžské republiky může být stěžovatel vystaven nelidskému a ponižujícímu zacházení. Stěžovateli bylo již v minulosti fyzicky ubližováno ze strany ozbrojené skupiny, o čemž svědčí ve správním řízení doložené fotografie. Rovněž měl být porušen nejlepší zájem dítěte zaručený v čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, neboť první výslech stěžovatele byl proveden v době, kdy byl ještě nezletilým, aniž by byl přítomen orgán sociálně-právní ochrany dětí. Nebyla tak zohledněna zranitelnost nezletilé osoby. Provádět výslech nezletilého bez zákonného zástupce nebo orgánu sociálně-právní ochrany dětí je podle stěžovatele nezákonné, k čemuž odkázal na § 8 odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. Vadou řízení bylo i odmítnutí provést doplňující pohovor, ačkoli byly ve spisu zásadní rozpory. Stěžovatel vytýká žalovanému neprovedení konfrontace a nemožnost rozpory vysvětlit. Nepřezkoumatelnost rozsudku měla být dána z důvodu nevypořádání se s konkrétními námitkami stěžovatele, např. k otázce zdravotního stavu nebo jeho nezákonného zajištění. Krajský soud pouze převzal argumentaci žalovaného bez vlastní úvahy. Ve vztahu k jednotlivým námitkám stěžovatel odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“), Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva (dále též „ESLP“).

[9] Žalovaný navrhl kasační stížnost zamítnout, případně odmítnout pro nepřijatelnost. Napadený rozsudek namítanými vadami netrpí. Většina kasačních námitek je po konstatování údajného pochybení soudu a po uvedení judikatury ponechána bez dalšího vysvětlení. Kasační námitky ale nelze konstruovat jako pouhý nesouhlas se závěry krajského soudu. Stěžovatel se ani náznakem nepokouší obhájit svůj názor o tom, že by měl být v případě návratu do země původu vystaven nelidskému a ponižujícímu chování. Ničím nepodložená tvrzení nejsou s to zvrátit podrobné a odůvodněné závěry žalovaného a krajského soudu. Žalovaný zdůraznil, že se azylovým případem stěžovatele do detailu zabýval a nerozhodoval na základě tzv. zjevné nevěrohodnosti. Konání druhého doplňujícího pohovoru nebylo nutné.

### III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost je přípustná, byla podána osobou k tomu oprávněnou, včas a z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátem.

[11] Pro posouzení procesních předpokladů, za nichž lze kasační stížnost věcně projednat, má význam, že stěžovatel podal žalobu proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany. O takovéto žalobě je podle § 31 odst. 2 s. ř. s. oprávněn rozhodovat specializovaný samosoudce. Kasační stížnost ve věci, ve které v řízení před krajským soudem rozhodoval samosoudce a která „svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele“, je podle § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[12] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu se podává, že podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. je dán pouze za situace, že (1) kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu, (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou judikaturou řešeny rozdílně, (3) kasační stížnost vyžaduje učinit odklon od ustálené judikatury, nebo (4) bylo-li v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). Tato v minulosti vymezená kritéria se uplatní i za platné zákonné úpravy, která rozšířila okruh případů, kdy kasační soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti (např. usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, odst. [11]).

[13] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[14] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku, kterou stěžovatel spatřuje v nevypořádání se s některými svými námitkami, tedy v nedostatku důvodů rozhodnutí. Základní východiska pro posouzení, v jakých případech lze soudní rozhodnutí považovat za nepřezkoumatelné, jsou součástí ustálené judikatury správních soudů a v posuzované věci nevzniká žádný důvod je jakkoli doplnit nebo upřesnit, případně se od nich odchýlit (např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, nebo ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS). Jelikož námitka nepřezkoumatelnosti byla formulována jen obecně, je namístě konstatovat, že z napadeného rozsudku jsou seznatelná rozhodná skutková zjištění krajského soudu, stejně jako jejich právní posouzení, které vedlo k zamítnutí žaloby.

[15] Tvrdí-li stěžovatel, že se krajský soud nezabýval jeho zdravotním stavem, přehlíží část odůvodnění napadeného rozsudku týkající se neudělení národního humanitárního azylu. Ve shodě se žalovaným považoval krajský soud tvrzení stěžovatele o jeho psychických potížích za nedoložená (bod 43. napadeného rozsudku). Kromě toho reagoval i na námitku nezákonnosti zajištění, která se však míjí s předmětem řízení o žádosti o mezinárodní ochranu (bod 44. napadeného rozsudku).

[16] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku nelze shledat ani v posouzení těch žalobních bodů, jichž se týkají ostatní důvody kasační stížnosti. Krajský soud se obsáhle zabýval důvodností obav stěžovatele, že po návratu do vlasti bude vystaven nelidskému a ponižujícímu zacházení. Lze sice uznat, že se výslovně nevyjádřil k námitce procesní nepoužitelnosti prvního výslechu, u něhož navzdory tehdejší nezletilosti stěžovatele nebyl přítomen orgán sociálně-právní ochrany dětí. Toto dílčí opomenutí ale nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Výpověď, kterou při něm učinil stěžovatel, nebyla stěžejní pro závěr o nedůvodnosti žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný se neomezil jen na konstatování nevěrohodnosti stěžovatele s ohledem na to, že ten při prvním pohovoru uvedl některé nepravdivé skutečnosti. Místo toho provedl doplňující pohovor, kterým v té době již zletilému stěžovateli umožnil upřesnit nebo opravit původní tvrzení, jakož i vysvětlit důvod, pro který při prvním pohovoru uvedl skutečnosti jiné. To stěžovatel učinil i ve svém písemném vyjádření ze dne 13. 5. 2024. Žalovaný se zabýval azylovým příběhem stěžovatele, jakož i jeho tvrzeními, včetně jím uvedeného vysvětlení, že byl při

pokračování

prvním výsledku traumatizován s ohledem na pobyt v zařízení pro zajištění cizinců. S tvrzeními o možných následcích návratu stěžovatele do vlasti se vypořádal za použití shromážděných informací o zemi původu. Právě na základě těchto podkladů uzavřel, že další vysvětlení stěžovatele by na věci nemohlo nic změnit (body 40. a 41. napadeného rozsudku).

[17] Nejvyšší správní soud podotýká, že „[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“ (nález Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68.). Krajský soud teprve s přihlédnutím ke všem uvedeným podkladům učinil svůj závěr, že v případě stěžovatele nejsou dány důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu nebo doplňkové ochrany podle § 14a tohoto zákona, případně národního humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, ve znění účinném do 30. 9. 2025.

[18] Zbylé námitky stěžovatele se omezují na vyjádření prostého nesouhlasu s posouzením některých žalobních bodů. Jeho stručná argumentace byla s výjimkou odkazů na judikaturu plně reprodukována ve výše uvedeném shrnutí. Stěžovatel blíže nereaguje na odůvodnění napadeného rozsudku a v podstatě se domáhá pouze toho, aby krajský soud rozhodl jinak.

[19] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu týkající se požadavků na vymezení důvodů kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že „je na stěžovateli, aby každý důvod, o který svou kasační stížnost opírá, konkretizoval, a to jak po stránce právní, tak skutkové, protože obecný odkaz na argumentaci v předchozím podání v řízení před krajským soudem nesplňuje zákonné požadavky na kasační stížnost. Řízení o kasační stížnosti není pokračováním řízení o žalobě, ale je samostatným řízením o mimořádném opravném prostředku za procesní situace, kdy řízení před krajským soudem již bylo pravomocně skončeno. Nejvyšší správní soud tak přezkoumává rozhodnutí a postup krajského soudu, a proto je stěžovatel povinen uvést konkrétní argumentaci zpochybňující závěry vyslovené v napadeném rozhodnutí krajského soudu“ (rozsudek NSS ze dne 3. 10. 2008, č. j. 7 Afs 40/2007-111, č. 1827/2009 Sb. NSS; dále např. rozsudky NSS ze dne 29. 1. 2015, č. j. 8 Afs 25/2012-351, odst. [140], nebo ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Azs 249/2016-38, odst. [12]).

[20] Nevysvětlí-li stěžovatel, z jakých konkrétních důvodů považuje za mylné vypořádání jeho žalobních námitek, a uchyluje-li se v zásadě jen k jejich zopakování, pak není nutné, aby Nejvyšší správní soud opakoval případné správné úvahy krajského soudu, pokud sám neshledá důvod se od nich odchýlit (srov. rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 115/2014-36, odst. [14]).

[21] Důvody kasační stížnosti nebyly konkretizovány ani prostřednictvím odkazů stěžovatele na judikaturu Nejvyššího správního soudu, Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva. Tyto odkazy sestávaly vždy ze spisové značky nebo čísla jednacího rozhodnutí (v případě rozsudků ESLP z jejich názvu a dne vydání) a stručné anotace jejich obsahu (právě tyto anotace jsou citovány níže). V některých případech odkázal stěžovatel (jeho právní zástupce) dokonce na neexistující rozhodnutí. Takovým je odkaz na rozhodnutí NSS „1 Azs 34/2006-80“, jehož podstata je v kasační stížnosti shrnuta slovy „výslech

*nezletilého bez přítomnosti opatrovníka je vadný důkaz, jehož použití vede k nezákonnosti rozhodnutí*“. I kdyby bylo možné připustit písařskou chybu v uvedené citaci s tím, že správně mělo jít o rozsudek NSS ze dne 30. 11. 2006, č. j. 1 Azs 34/2006-64, tento rozsudek se výsledkem nezletilého nijak nezabývá. Dále je třeba zmínit odkaz na rozhodnutí NSS „1 Azs 39/2006-72“, z něhož mělo vyplynout, že *„nevěrohodnost výpovědi nemůže být konstatována, pokud nebyly vyčerpány procesní možnosti konfrontace“*. Ve skutečnosti však lze dohledat jen rozsudek NSS ze dne 13. 12. 2006, č. j. 1 Azs 39/2006-49, v němž žádné otázky týkající se posuzování věrohodnosti výpovědi řešeny nebyly. Neexistuje ani rozhodnutí NSS „3 Azs 331/2017-52“, které se podle stěžovatele (jeho právního zástupce) mělo týkat přijatelnosti kasační stížnosti, *„pokud se týká zranitelných skupin žadatelů a obsahuje otázky, které dosud nebyly vyřešeny nebo jsou judikatorně nestabilní“*. Jiný odkazovaný rozsudek NSS ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, zase vůbec neobsahuje stěžovatelem uváděný závěr, že *„pouhé parafrázování rozhodnutí správního orgánu nelze považovat za řádné odůvodnění soudního rozhodnutí“*.

[22] Dalším odkazům na soudní rozhodnutí sice v obecné rovině (s přihlédnutím k jejich anotaci) nelze upřít určitou věcnou souvislost, stěžovatel ovšem nijak nevysvětluje, jaký význam má v nich obsažené posouzení pro jeho věc. Například u námítky nezohlednění nejlepšího zájmu dítěte stěžovatel (jeho právní zástupce) odkázal na rozsudek NSS ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009-74, s tím, že se týká *„zohlednění kulturních a sociálních podmínek při posuzování možnosti vnitřního přesídlení“*. K odkazu na rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, stěžovatel stručně dodal, že *„správní uvážení při udělení humanitárního azylu nesmí být libovolné“*. Z odkazovaného rozsudku ESLP ze dne 17. 7. 2008, *NA. proti Spojenému království*, stížnost č. 25904/07, má zase vyplývat *„povinnost důkladného posouzení zdravotního stavu žadatele a podmínek ve státě návratu“*. Ve svém celku tyto odkazy argumentaci stěžovatele nijak nerozvádí ani neupřesňují.

[23] Takovéto vymezení důvodů kasační stížnosti nejenže opomíjí vypořádání žalobních bodů v rozsudku krajského soudu, ale s ohledem na neexistenci odkazovaných soudních rozhodnutí je také naprosto zavádějící. Zástupce stěžovatele si existenci rozhodnutí, na které odkázal, ať už při sepsání kasační stížnosti vycházel z jakýchkoli zdrojů, neověřil. S ohledem na četnost nesprávných odkazů zároveň zjevně nešlo o pouhou písařskou chybu.

[24] Bez ohledu na uvedené odkazy nicméně nadále platí, že stěžovatel se v kasační stížnosti omezil na pouhý obecný nesouhlas s některými závěry vyslovenými v napadeném rozsudku. Pro účely posouzení přijatelnosti kasační stížnosti postačuje zjištění, že krajský soud se přezkoumatelným způsobem zabýval nebezpečím, že stěžovatel bude po návratu do vlasti vystaven nelidskému a ponižujícímu zacházení, dále možností jeho přemístění do jiné části země původu, jakož i požadavkem na další doplňující pohovor či možnost vyjádření se ke všem zjištěním. Výslovné nevypořádání se s námitkou procesní nepoužitelnosti výpovědi uskutečněné při prvním pohovoru, jak bylo uvedeno výše, nemělo vliv na přezkoumatelnost a zákonnost napadeného rozsudku.

[25] V posuzované věci nevyvstala žádná právní otázka, v níž by bylo možné spatřovat některý z předpokladů přijatelnosti kasační stížnosti. Krajský soud se nedopustil žádného pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

pokračování

#### IV. Závěr a náklady řízení

[26] Jelikož kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[27] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. podle úspěchu ve věci. Je tomu tak z toho důvodu, že při odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost jde o zjednodušený meritorní přezkum napadeného rozhodnutí krajského soudu (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. se neuplatní. V posuzované věci měl úspěch sice žalovaný, tomu však v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení mu tak nebyla přiznána.

**Poučení:** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. listopadu 2025

JUDr. Radan Malík  
předseda senátu